

การวิเคราะห์ความหมายแฝงของเลข 1 ที่ปรากฏร่วมในโครงสร้างสำนวนจีนในพจนานุกรมสำนวนจีนซินหัว An Analysis on Connotation of “Yi” Number One in Chinese Co-Appeared in the Chinese Idiomatic Structure in Xin Hua Chinese Idiom Dictionary.

สรพสิริ ส่งสุจริโจน¹ และชญาพร ตั้งวันเจริญ²

Sappasiri Songsukrujiroad¹ and Chayaporn Tangwancharoen²

^{1,2}อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

^{1,2}Lecturer Faculty of Humanities and Social Sciences Ubon Ratchathani Rajabhat University

Corresponding Author Email: Chayaporn.t@ubru.com

Received: 11 September 2021

Revised: 15 November 2021

Accepted: 21 November 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อรวบรวมสำนวนจีนที่มีเลข 1 หรือ — (yī) ปรากฏร่วมอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างการวางตำแหน่งตัวเลขในสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร และ 2. เพื่อวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ความหมายแฝงของเลข 1 ที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ในโครงสร้างสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์ คือ พจนานุกรมสำนวนจีนซินหัว (新华成语词典) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2558 ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยยึดหลักทฤษฎีโครงสร้างการวางตำแหน่งตัวเลขในสำนวนจีนของ 王俊霞 (Wang Junxia, 2010) และประเภทความหมายแฝงในการใช้เลข 1 หรือ — (yī) ในภาษาจีนปัจจุบันและสำนวนจีนของอารีย์ พรหมรอด (2555) เพื่อการศึกษานี้ ผลการวิจัยพบว่า 1) สำนวนจีนทั้งหมดในพจนานุกรมที่เลือกทำการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้นรวม 10,481 สำนวน มีสำนวนจีนที่มีเลข 1 หรือ — (yī) ปรากฏร่วมอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างการวางตำแหน่งตัวเลขในสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร รวมจำนวนทั้งสิ้น 398 สำนวน โครงสร้างการวางตำแหน่งของเลข 1 หรือ — (yī) ในสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร มีการจำแนกการจัดวางตำแหน่งของเลข 1 รวม 5 ตำแหน่ง คือ ตำแหน่ง A, B, C, D, AC และ 2) การวิเคราะห์ตามประเภทความหมายแฝงในการใช้เลข 1 ในสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร พบว่า สามารถจำแนกความหมายแฝงได้จำนวนทั้งสิ้น 16 ประเภท ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ความหมายแฝงของสำนวนจีนที่มีเลข 1 ปรากฏร่วมนั้น ยังพบเพิ่มเติมว่า ที่มาของสำนวนจีนที่ใช้เลข 1 ประกอบรวมในสำนวนนั้น ๆ ได้แฝงความยิ่งใหญ่ของอารยธรรมจีนและสะท้อนเอกลักษณ์ของชาวจีนผ่านสำนวนจีนประเภทดังกล่าว รวม 8 ประการ ได้แก่ (1) ความเข้มแข็ง มุ่งมั่น เด็ดเดี่ยว (2) การยกย่องผู้กล้าหาญและวีรบุรุษ (3) ธรรมชาติกับความเชื่อ (4) ประวัติศาสตร์ (5) ศิลปวัฒนธรรม (6) ขนบธรรมเนียมประเพณี และ (7) การปกครอง

คำสำคัญ: สำนวนจีน, พจนานุกรมสำนวนจีนซินหัว, โครงสร้างในสำนวนจีน

Abstract

The purposes of this study were 1. to collect Chinese idioms consisting of “Yi” or number 1 in Chinese co-appeared in different positions in the structure of positioning the number in four-letter Chinese idioms and 2. to analyze and categorize the connotations of “Yi” as appeared in different positions in the structure of positioning the number in four-letter Chinese idioms. The research instrument for data collection was a dictionary 新华成语词典 (2nd edition, 2015). For data analysis, the researchers used a mix-study combining

both quantitative and qualitative research using the structural theory of number positions in Chinese idioms of Wang Junxia (王俊霞 2010), and the category of connotation using “Yi” in Modern Chinese and Chinese idioms proposed by Aree Phromrod (2012). The research findings were 1) There were a total of 10,481 Chinese idioms in the selected dictionary with 398 idioms consisting with “Yi” or number 1 in Chinese appearing in different positions in the structure of positioning the number in four- letter Chinese idioms. Considering the structure of positioning the number in four- letter Chinese idioms, it was found that “Yi” or number 1 in Chinese was placed in five positions: A, B, C, D, AC. and 2) An analysis of the category of connotation using “Yi” in four-letter. (2) Chinese idioms found that it could be classified according to different connotations into 16 categories. Besides, based on the analysis of the meanings of Chinese idioms co-appeared with number 1, it was also found that the Chinese idioms using number 1 had connoted great Chinese civilization and reflected the Chinese people’s identity through those idioms in eight aspects (1) strength, determination, decisiveness, (2) praise of brave people and heroes, (3) natures and beliefs, (4) history, (5) arts and cultures, (6) traditions and customs, and (7) governing.

Keywords: Chinese Idioms, Xinhua Idiom Dictionary, Structure of Chinese Idioms

บทนำ

สำนวนจีนเป็นอีกหนึ่งวัฒนธรรมดั้งเดิมที่สำคัญของประเทศจีน ซึ่งก่อตัวพัฒนาและผ่านการขัดเกลาจากประวัติศาสตร์มายาวนาน เนื่องจากสำนวนจีนเป็นภาษาที่กระชับแต่แฝงไปด้วยความหมายและคติเตือนใจ นอกจากนี้ สำนวนจีนยังสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดและภูมิปัญญาการใช้ภาษาของคนจีน และในปัจจุบัน สำนวนจีนก็ถูกนำมาใช้กับรูปประโยค เพื่อให้ประโยคมีความสละสลวยมากยิ่งขึ้น และทำให้สามารถเข้าใจความหมายได้ทันทีโดยไม่ต้องฟังหรือเห็นโดยไม่ต้องอธิบายเพิ่มเติมอีกวนิดา ดังเทียมชัย (2550) ได้กล่าวถึงสำนวนจีนไว้ว่า สำนวนจีนนั้นมีความสำคัญต่อการพูดและการเขียนภาษาจีนมาช้านาน ภาษาจีนนั้นมีการใช้ถ้อยคำที่เป็นสำนวนอยู่มากมาย อีกทั้งสำนวนโบราณและสำนวนสมัยใหม่เหล่านี้ แสดงให้เห็นวัฒนธรรมทางด้านการใช้ภาษาของชาวจีน นอกจากนี้ 唐秀伟 (Tang Xiuwei, 2020) และ 赵丽娟 (Zhao Lijuan, 2020) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า สำนวนจีนมีหลักการใช้ในไวยากรณ์ที่หลากหลาย และมีแนวคิดทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย บ่งบอกถึงสี่สັນของวัฒนธรรมดั้งเดิม โดยสำนวนจีนมีต้นกำเนิดมาจากการงานบทประพันธ์และเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อีกทั้ง ชาวจีนนิยมนำสำนวนมากล่าวอ้าง เพื่อเข้าถึงความหมายได้โดยไม่ต้องอธิบายยืดเยื้อและสามารถเข้าใจได้ทันทีเมื่อได้ฟังหรือเห็น

ปัจจุบัน คณะผู้วิจัย พบว่ามีนักศึกษาที่เรียนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาจำนวนมาก ประสบปัญหาในการแปลความหมายและตีความสำนวนจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนวนจีนที่มีตัวเลขเข้ามาปรากฏรวมในสำนวน เนื่องจากนักศึกษาโดยส่วนใหญ่ นั้น มักแปลความหมายหรือตีความตัวเลขในสำนวนจีนตามความรู้เดิมที่ได้รับ กล่าวคือ นักศึกษาจะตีความตามความหมายพื้นฐานที่หมายถึง จำนวนนับเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการแปลและตีความสำนวนภาษาจีนอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับ 胡慧琦 (Hu Huiqi, 2014) และ 刘倩 (Liu Quan, 2009) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุที่นักศึกษาต่างชาติรู้สึกว่าการเรียนสำนวนจีนที่มีตัวเลขปรากฏรวมอยู่ในสำนวนนั้น มีความยากที่จะเข้าใจ เนื่องจาก ความหมายของตัวเลขในสำนวนเหล่านั้น มีความหมายแฝงที่นอกเหนือจากการแปลความหมายว่าเป็น จำนวนตัวเลขเพียงอย่างเดียว

ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงเลือกที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์ความหมายแฝงของเลข 1 ที่ปรากฏร่วมในโครงสร้างสำนวนภาษาจีนประเภท 4 ตัวอักษร จากพจนานุกรม 《新华成语词典》 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี 2558) ซึ่งเป็นพจนานุกรมที่ได้รวบรวมสำนวนจีน ฉบับปรับปรุงล่าสุด โดยได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อรวบรวมสำนวนจีนที่มีเลข 1 หรือ “Yi” ปรากฏร่วมอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างการวางตำแหน่งตัวเลขในสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร
2. เพื่อวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ความหมายแฝงของเลข 1 หรือ “Yi” ที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลการวิจัย ได้แก่ จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจากพจนานุกรม 新华成语词典 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2558)
2. การรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากพจนานุกรม 新华成语词典 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2558)
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ความหมายแฝงของเลข 1 ที่ปรากฏร่วมในโครงสร้างสำนวนจีนในพจนานุกรมสำนวนจีนจีนหั่วผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การรวบรวมสำนวนจีนที่มีเลข 1 หรือ “Yi” ปรากฏร่วมอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างการวางตำแหน่งตัวเลขในสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร

ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างสำนวนจีนที่มีเลข 1 ปรากฏร่วมในสำนวนประเภท 4 ตัวอักษร จากพจนานุกรมสำนวนจีนจีนหั่ว 《新华成语词典》 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี 2558 โดยสามารถจำแนกสัดส่วนจำนวนของสำนวนเป็นคำร้อยละ ตามการจัดลำดับตำแหน่งการวางเลข 1 ในตำแหน่ง A-B-C-D และ AC ตามแนวทางของ 王俊霞 (Wang Junxia, 2010) ผ่านรูปแบบแผนภูมิ ได้ ดังนี้

ภาพแผนภูมิที่ 1 ข้อมูลเปรียบเทียบสำนวนจีนที่มีเลข 1 ปรากฏร่วมในตำแหน่ง A-B-C-D และ AC

จากข้อมูลข้างต้น ชี้ให้เห็นว่า มีจำนวนสำนวนจีนที่มีเลข 1 ปรากฏร่วมในตำแหน่ง A-B-C-D และ AC รวมทั้งสิ้น 398 โดยในตำแหน่ง A มีการใช้เลข 1 ปรากฏร่วมในโครงสร้างสำนวนมากที่สุด รวม 201 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 53 จากจำนวนสำนวนทั้งหมด ส่วนเลข 1 ที่ปรากฏร่วมในโครงสร้างตำแหน่ง C มีจำนวนสำนวนเป็นอันดับรองลงมา รวม 128 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 32 จากจำนวนสำนวนทั้งหมด ส่วนเลข 1 ที่ปรากฏร่วมในโครงสร้างในตำแหน่ง B ตำแหน่ง AC และตำแหน่ง D นั้น มีจำนวนสำนวนที่ใช้เลข 1 ปรากฏร่วมในโครงสร้างอยู่ในสัดส่วนจำนวนที่ไม่ต่างกันมากนัก โดยคิดเป็นร้อยละ 7 ร้อยละ 5 และ ร้อยละ 3 จากจำนวนทั้งหมดตามลำดับ

2. การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ความหมายแฝงของเลข 1 หรือ “Yi” ที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร

ผลการวิจัยพบว่า การจัดหมวดหมู่ความหมายแฝงของเลข 1 ที่ปรากฏร่วมในโครงสร้างสำนวนจีน ตำแหน่ง A-B-C-D และ AC ตามข้อ 10.1 ข้างต้นแล้วนั้น การศึกษาครั้งนี้ยังได้มุ่งศึกษาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ความหมายของเลข 1 ที่ปรากฏอยู่ในโครงสร้างสำนวนจีนในตำแหน่ง A-B-C-D และ AC จากพจนานุกรมสำนวนจีนซินหัว (新华成语词典) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี 2558 โดยยึดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลตามโครงสร้างความหมายแฝงในการใช้เลข 1 จากภาษาจีนปัจจุบันของอารีย์ พรหมรอด (2555) ซึ่งการศึกษานี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสามารถจำแนกหมวดหมู่ตามประเภทความหมายแฝงของสำนวนจีน ที่ได้ค้นพบตามแนวทางดังกล่าว ได้รวมทั้งสิ้น 16 ประเภทความหมาย ดังนี้

ตารางที่ 1 หมวดหมู่ตามประเภทความหมายแฝงของสำนวนจีน

ตำแหน่ง การวาง เลข 1	ความหมายแฝงของเลข 1 ที่ปรากฏร่วม	จำนวน สำนวน	ตัวอย่าง สำนวนจีน	ความหมายสำนวนจีนที่คณะผู้วิจัยได้ วิเคราะห์ความหมายและเรียบเรียงแปลเป็น ภาษาไทย
ตำแหน่ง A	ประเภทการสื่อความหมายที่ค้นพบ (1) “หนึ่ง” จำนวนตัวเลขที่มีค่าน้อย (เพียงหนึ่ง.....,เพียงเพราะ.....,เอกลักษณ์ เฉพาะตัว) (2) เหมือนกัน อย่างเดียวกัน พร้อมกัน (3) มุ่งอยู่ที่เดียว มุ่งอยู่ที่จุดเดียว มุ่งเฉพาะ มุ่งมั่น (4) เต็ม ตลอด ทัว (5) ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ทุกด้าน ทั้งหมด (6) จำนวนน้อย ปริมาณน้อย (7) เพียงด้านเดียว (8) เพียงครั้งเดียว (9) เริ่มต้น จุดเริ่มต้น แรกเริ่ม ครั้งแรก (10) ช่วงระยะเวลาอันสั้น (11) พอ...ก็เลย (12) แต่ละ/ทุก ๆ (13) มาก กว้าง ใหญ่ (14) ความผิดพลาด ความเปลี่ยนแปลง	22 16 18 18 8 30 10 23 5 13 7 2 5 24	(1) 一身五 心 (2) 一丘之 貉 (3) 一往直 前 (4) 一身是 胆 (5) 一应俱 全 (6) 一贫如 洗 (7) 一相情 愿 (8) 一之谓 甚 (9) 一面如 旧 (10) 一日之 雅 (11) 一登龙 门 (12) 一字千 金 (13) 一马平 川 (14) 一走了 之	ความหมาย (1) หนึ่งร่างหัวใจห้าดวง (คิดไม่ซื่อ) (2) ตะเถาเดียวกัน (3) ก้าวรุดหน้าไปอย่างไม่กลัวอุปสรรคใด ๆ (4) ถ้วนทั่วทั้งตน เปี่ยมล้นด้วยองอาจ (5) ทุกสิ่งทุกอย่างควรมีพร้อม (6) ยากจนข้นแค้น ไม่มีสมบัติติดตัว (ยากแค้นลำเค็ญ แสนเขินไร้ทรัพย์สิน) (7) รักเขาข้างเดียว (8) ผิดเพียงครั้งเดียวก็มากเกินไป (9) เพียงแรกพบ แต่เหมือนคบหามานาน (10) มิตรภาพเพียงวันเดียว (คบกันไม่นาน) (11) พอก้าวข้ามประตูมังกรก็เปลี่ยนเป็น มังกร (มีอำนาจขึ้นมารวดเร็ว) (12) ทุกอักษรในบทกวี มีค่าดังทองคำ (13) ผืนท้องทุ่งผืนธารากว้างยาวกว่าม้าวิ่งถึง (14) ทำพลาดพลั้งผิดไป กลับทิ้งไว้ไร้สำนึก

ตำแหน่ง	สื่อความหมายถึง		ตัวอย่าง	ความหมาย
B	(1) “หนึ่ง” จำนวนตัวเลขที่มีค่าน้อย (2) เหมือนกัน อย่างเดียวกัน พร้อมกัน (3) มุ่งอยู่ที่เดียว มุ่งอยู่ที่จุดเดียว มุ่งเฉพาะ มุ่งมั่น (4) เต็ม ตลอด ทัว (5) ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ทั้งหมด (6) จำนวนน้อย ปริมาณน้อย (7) เพียงด้านเดียว (8) เพียงครั้งเดียว	12 3 3 1 2 4 2 2	(1) 刹一警 百 (2) 分一杯 羹 (3) 决一死 战 (4) 丁一确 二 (5) 划一不 二 (6) 得一望 十 (7) 挂一漏 万 (8) 闻一知 十	(1) ประหารคนเพียงหนึ่ง สะเทือนถึงคนเป็นร้อย (2) สุขทุกข์แบ่งปัน เดินเคียงกันไป (3) รบจนตัวตาย ไม่ยอมพ่ายต่อศัตรู (4) ชัดเจนแจ่มแจ้งถ้วนทั่ว (5) ทุกสิ่งอย่างได้ถูกกำหนดไว้แต่ต้น มีอาจผ่อนปรนยืดหยุ่นได้ (6) ทำได้เพียงหนึ่ง หวังผลถึงสิบ (7) อธิบายความเพียงมุมเดียว ก่อให้เกิดความสับสนบิดเบี้ยวแก่ผู้ฟัง (8) ปราชญ์ฟังเพียงครั้ง รู้หยั่งรอบทิศ
ตำแหน่ง	สื่อความหมายถึง		ตัวอย่าง	ความหมาย
C	(1) “หนึ่ง” จำนวนตัวเลขที่มีค่าน้อย (2) เหมือนกัน อย่างเดียวกัน พร้อมกัน (3) มุ่งอยู่ที่เดียว มุ่งอยู่ที่จุดเดียว มุ่งเฉพาะ มุ่งมั่น (4) เต็ม ตลอด ทัว (5) ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ทั้งหมด (6) จำนวนน้อย ปริมาณน้อย (7) เพียงด้านเดียว (8) เพียงครั้งเดียว (9) ช่วงระยะเวลาอันสั้น (10) พอ...ก็เลย (11) แต่ละ / ทุก ๆ (12) ชัดเจน แจ่มแจ้ง กระฉ่างชัด (13) เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อน (14) มาก กว้าง ใหญ่ (15) ความผิดพลาด ความเปลี่ยนแปลง	19 21 7 5 5 29 6 3 13	(1) 桂林一 枝 (2) 万众一 心 (3) 割据一 方 (4) 堂堂一 表 (5) 百无一 失 (6) 九牛一 毛 (7) 冰山一 角	(1) เพียงหนึ่งปราชญ์ที่ปรารถนาปรื่อง สร้างชื่อเสียงลือเลื่องทั่วแผ่นดิน (2) มวลชนนับหมื่นแสนเป็นหนึ่งใจเดียวกัน (3) หมายมุ่งรุกคืบด้านรัฐบาล ยึดสถานที่สำคัญเพื่อต่อรอง (4) มีศักดิ์ศรีทรงคุณค่า องอาจงามสง่าทั่วถ้วนตน (5) ทุกสิ่งที่ได้ทำไป ไร้ซึ่งข้อผิดพลาด (6) ขนเพียงเส้นเดียวจากวัวเกี้ยวตัว (ขนหน้าแข้งไม่ร่วง) (7) มากด้วยความสามารถและคุณค่า แต่ทว่าแสดงออกมาให้เห็นเพียงด้านเดียว (8) พบเจอเพียงแรกเห็น สร้างจุดเด่นประทับใจ (9) ความฝันอันยาวไกล มีอาจเป็นจริงได้ใน เวลาอันสั้น

		1 3 1 3 2 10	(8) 惊鸿一瞥 (9) 黄粱一梦 (10) 网开一面 (11) 日复一日 (12) 万无一失 (13) 大吃一惊 (14) 不拘一格 (15) 功亏一篑	(10) พอเริ่มผ่องแผ้วให้อภัย ก็มีทางแก้ไขได้ (11) ทุกวันเวลาล้วนหมุนเปลี่ยนเวียนไป (12) ยืนยยันจนเงินถูกต้อง ไร้ซึ่งข้อบกพร่องใด ๆ (13) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นแบบไม่ทันตั้งตัว ทำให้เกิดความตกใจ (14) หลากหลายรูปลักษณะไร้กำหนด (15) เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่
ตำแหน่ง D	สื่อความหมายถึง (1) “หนึ่ง” จำนวนตัวเลขที่มีค่าน้อย (2) เหมือนกัน อย่างเดียวกัน พร้อมกัน (3) มุ่งอยู่ที่เดียว มุ่งอยู่ที่จุดเดียว มุ่งเฉพาะ มุ่งมั่น (4) เพียงด้านเดียว (5) ชัดเจน แจ่มแจ้ง กระจ่างชัด (6) ความผิดพลาด ความเปลี่ยนแปลง	4 9 3 1 1 1	ตัวอย่าง (1) 百不当一 (2) 心口如一 (3) 惟精惟一 (4) 表里不一 (5) 百不失一 (6) 政令不一	ความหมาย (1) เพียงหนึ่งสิ่งแต่ล้ำค่า ย่อมดีกว่าร้อยไร้ดี (2) ปากกับใจตรงกัน (3) จิตใจมุ่งมั่น สมาธิแน่วแน่ (4) ภายนอกเห็นอีกด้าน ภายในเห็นอีกมุม (5) ชัดเจนถูกต้องไม่มีข้อผิดพลาดใด ๆ (6) สั่งการสะเปะสะปะ หายนະจึงบังเกิด
ตำแหน่ง AC	สื่อความหมายถึง (1) เหมือนกัน อย่างเดียวกัน พร้อมกัน (2) มุ่งอยู่ที่เดียว มุ่งอยู่ที่จุดเดียว มุ่งเฉพาะ มุ่งมั่น	8 1	ตัวอย่าง (1) 一心一得	ความหมาย (1) ความปรารถนาเดียวกัน ศรัทธาเดียวกัน (2) จิตใจมุ่งมั่น สมาธิแน่วแน่ (3) มั่งกรหนึ่งตัวกับหมูหนึ่งตัว

(3) จำนวนน้อย ปริมาณน้อย	3	(2) 一心一意	(เปรียบเทียบคนสองคนที่ต่างกันมาก)
(4) เต็ม ตลอด ทัว			(4) ตลอดชีวิต
(5) แต่ละ / ทุก ๆ	1	(3) 一条龙	(5) แต่ละอักษรกับมีคำดั่งไข่มุกเม็ดงาม
(6) ช่วงระยะเวลาอันสั้น	5	猪	(6) ระยะเวลาอันสั้นมาก
(7) ความผิดพลาด ความเปลี่ยนแปลง	1	(4) 一生一世	(7) ทั้งต้นตั้น ทั้งประหม่า การพูดการกระทำที่ออกมาดูไม่เข้าท่า
	2	珠	
		(5) 一字一刻	
		(6) 一时一刻	
		(7) 一惊一乍	

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ความหมายแฝงของเลข 1 ที่ปรากฏร่วมในโครงสร้างสำนวนจีนในพจนานุกรมสำนวนจีนซินหัว ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อรวบรวมสำนวนจีนที่มีเลข 1 หรือ “Yi” ปรากฏร่วมอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างการวางตำแหน่งตัวเลขในสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร พบว่า มีสำนวนจีนทั้งหมดที่ปรากฏในพจนานุกรมจีนดังกล่าว รวมจำนวนทั้งสิ้น 10,481 สำนวน และ (2) มีสำนวนจีนที่ใช้ตัวเลขต่าง ๆ และปรากฏร่วมอยู่ในสำนวนนั้น ๆ รวมจำนวนทั้งสิ้น 730 สำนวน โดยในจำนวน 730 สำนวนข้างต้น สามารถจำแนก ได้ ดังนี้ (1) สำนวนจีนที่มีเลข 1 หรือ 一 (yī) ปรากฏร่วม จำนวน 398 สำนวน (2) สำนวนจีนที่มีเลข 2 หรือ 二 (èr) ปรากฏร่วม จำนวน 4 สำนวน (3) สำนวนจีนที่มีเลข 3 หรือ 三 (sān) ปรากฏร่วม จำนวน 47 สำนวน (4) สำนวนจีนที่มีเลข 4 หรือ 四 (sì) ปรากฏร่วม จำนวน 15 สำนวน (5) สำนวนจีนที่มีเลข 5 หรือ 五 (wǔ) ปรากฏร่วม จำนวน 27 สำนวน (6) สำนวนจีนที่มีเลข 6 หรือ 六 (liù) ปรากฏร่วม จำนวน 10 สำนวน (7) สำนวนจีนที่มีเลข 7 หรือ 七 (qī) ปรากฏร่วม จำนวน 19 สำนวน (8) สำนวนจีนที่มีเลข 8 หรือ 八 (bā) ปรากฏร่วม จำนวน 10 สำนวน (9) สำนวนจีนที่มีเลข 9 หรือ 九 (jiǔ) ปรากฏร่วม จำนวน 11 สำนวน (10) สำนวนจีนที่มีเลข 10 หรือ 十 (shí) ปรากฏร่วม จำนวน 13 สำนวน (11) สำนวนจีนที่มีตัวเลขหลักร้อย 百 (bǎi) ปรากฏร่วม จำนวน 58 สำนวน (12) สำนวนจีนที่มีตัวเลขที่มีหลักพัน 千 (qiān) ปรากฏร่วม จำนวน 67 สำนวน และ (13) สำนวนจีนที่มีตัวเลขที่มีหลักหมื่น 万 (wàn) ปรากฏร่วม จำนวน 51 สำนวน

2. เพื่อวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ความหมายแฝงของเลข 1 หรือ “Yi” ที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตามโครงสร้างสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร พบว่า การวิเคราะห์ตามประเภทความหมายแฝงในการใช้เลข 1 ในสำนวนจีนประเภท 4 ตัวอักษร พบว่า สามารถจำแนกความหมายแฝงได้จำนวนทั้งสิ้น 16 ประเภท ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ความหมายแฝงของสำนวนจีนที่มีเลข 1 ปรากฏร่วมนั้น ยังพบเพิ่มเติมว่า ที่มาของสำนวนจีนที่ใช้เลข 1 ประกอบร่วมในสำนวนนั้น ๆ ได้แฝงความยิ่งใหญ่ของอารยธรรมจีนและสะท้อนเอกลักษณ์ของชาวจีนผ่านสำนวนจีนประเภทดังกล่าว รวม 8 ประการ ได้แก่ (1) ความเข้มแข็ง มุ่งมั่น เด็ดเดี่ยว (2)

การยกย่องผู้กล้าหาญและวีรบุรุษ (3) ธรรมชาติกับความเชื่อ (4) ประวัติศาสตร์ (5) ศิลปวัฒนธรรม (6) ขนบธรรมเนียมประเพณี และ (7) การปกครอง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ความหมายแฝงของเลข 1 ที่ปรากฏร่วมในโครงสร้างสำนวนจีนในพจนานุกรมสำนวนจีนซินหัว ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประเด็นด้านโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่เพิ่มเติมที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลว่า นอกเหนือจากโครงสร้างจำนวน 12 โครงสร้างของอารีย์ พรหมรอด (2555) นั้น ยังสามารถเพิ่มโครงสร้างความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์สำนวนจีนจากพจนานุกรม 新华成语词典 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี 2558) ได้อีกจำนวน 4 โครงสร้างคือ (1) โครงสร้างความหมายที่สื่อถึง “ชัดเจน แจ่มแจ้ง กระฉ่างชัด” เช่น 百不失一 หมายถึง ไม่มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นอย่างแน่นอน (ยืนยันชัดเจนถูกต้อง ไร้ซึ่งข้อบกพร่องใด ๆ) (2) โครงสร้างความหมายที่สื่อถึง “เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อน” เช่น 九死一生 หมายถึง รอดจากอันตรายมาได้อย่างหวุดหวิด (หนึ่งชีวิแทบม้วยมอด แต่กลับรอดมาดุจแมวเก้าชีวิต) (3) โครงสร้างความหมายที่สื่อถึง “มาก กว้างใหญ่” เช่น 一望无际 หมายถึง กว้างไกลลึบตา มองไม่เห็นขอบเขต (ผืนแผ่นดินฟ้าฟากกว้างไกลเกิน เกินสายตาเห็นได้ถึงขอบฝั่ง) (ใช้บรรยายสถานที่กว้างใหญ่ไพศาล) (4) โครงสร้างความหมายที่สื่อถึง “ความผิดพลาด ความเปลี่ยนแปลง” เช่น 一念之差 หมายถึง ละเลยหรือสะเพร่าเพียงชั่ววูบ ก่อให้เกิดผลเสียอย่างร้ายแรงในภายหลัง (ประมาทเลินเล่อเพียงนิด ส่งพิษภัยเลวร้ายในภายหลัง)

2. ประเด็นด้านความหมาย นอกเหนือจากโครงสร้างความหมายจำนวน 4 โครงสร้างที่ค้นพบเพิ่มเติมแล้วนั้น หากมองในนัยยะของการตีความผ่านการวิเคราะห์ความหมายของสำนวนจีนในแต่ละโครงสร้าง ก็สามารถค้นพบนัยยะที่แฝงเร้นที่ปราศรัยชาวจีนในอดีตกาลได้แฝงผ่านสำนวนต่าง ๆ ได้อย่างแยบยล ทั้งในแง่มุมมองความเชื่อ ประเพณี ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมจีน ความแข็งแกร่งและการยกย่องบุรุษ เป็นต้น ซึ่งข้อค้นพบจากการวิเคราะห์จากงานวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ Liu Qian (2552), Sun Haiping (2562), Ying Kerong (2562), Tang Xiuwei และ Zhao Lijun (2563) ที่ได้กล่าวว่า สำนวนจีนเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชนชาติจีน สืบทอดต่อกันมาทางวัฒนธรรมของชนชาติจีน สำนวนจีนนั้นมีความหมายที่ลึกซึ้งและมีความพิเศษขององค์ประกอบอยู่ในตัวของมันเอง จึงถือว่าเป็นผลงานที่สะท้อนให้เห็นถึงสติปัญญาและความเฉลียวฉลาด ความชื่นชอบสนใจในการประดิษฐ์ภาษาของมนุษย์โบราณของประเทศจีน สำนวนจีนเป็นภาษาที่มีความกระชับใช้คำพูดน้อยแต่มีความหมายที่ลึกซึ้ง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสามารถสรุปลักษณะเด่นของแง่ต่าง ๆ ที่แฝงผ่านสำนวนจีนจากโครงสร้างทั้ง 16 โครงสร้าง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งเน้นทำการศึกษาวิเคราะห์เฉพาะเพียงสำนวนจีนที่มีเลข “一” (yī) ปรากฏร่วมทั้งตำแหน่ง ABCD และ AC ตามกรอบแนวคิดของ Wang Junxia (2553) และ ศึกษาด้านความหมายแฝงสำนวนจีนที่มีเลข “一” (yī) ปรากฏร่วมในสำนวนจีนของอารีย์ พรหมรอด (2555) อีกทั้งผู้วิจัย ได้มุ่งเน้นศึกษาสำนวนจีนที่มีเลข “一” (yī) ดังกล่าว เฉพาะเพียงจากพจนานุกรม 新华成语词典 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี 2558) เท่านั้น ซึ่งหากผู้วิจัยท่านใด สนใจที่จะทำการศึกษาลึกซึ้งยิ่งขึ้น แนวทางการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กับสำนวนจีนที่มีเลขอื่น ๆ ในพจนานุกรมดังกล่าว หรือจากแหล่งข้อมูลอื่น ก็อาจช่วยเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยชิ้นนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืองบประมาณสนับสนุนงานวิจัย จากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ทาปทา คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถชัย เลียงจินดาถาวร รองคณบดีฝ่ายวิจัยท่าน ดร.กุลวดี ละม้ายเงิน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และท่านผู้ช่วยคณบดีทุกท่าน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

- วนิดา ตั้งเทียนชัย. (2550). *สำนวนจีน: โครงสร้างทางภาษาและเจตนาการใช้*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อารีย์ พรหมรอด. (2555). ความหมายแฝงของตัวเลข “一” yī หนึ่งในภาษาจีน. *วารสารจีนศึกษา* 55(5), 108-128.
- 中国中国社会科学院语言研究所, 《现代汉语词典》（第七版）, 北京: 商务印书馆, 2012 年.
- 胡慧琦 《浅析（英译中国现代散文选）中数字成语的翻译特点》, 广州: 广东农工商职业技术学院, 2014 年.
- 李红卫 《浅谈数字成语的感情色彩》, 贵阳: 贵州广播电视大学学报, 2005 年.
- 刘倩 《对外汉语教学中的数字成语教学》, 北京: 语言教学研究, 2009 年.
- 裴珊, 孙海平 《跨文化交际视角下的成语教学》, 山东: 青岛大学国际教育学院, 2019 年.
- 汤景鑫, 刘雪芹 《试论数字成语的文化意义》, 哈尔滨: 哈尔滨学院学报, 2010 年.
- 唐秀伟, 赵丽娟 《对外汉语教学成语误用解析及教学策略探讨》, 黑龙江: 齐齐哈尔大学文学与历史文化学院, 2019 年.
- 王俊霞 《数字成语的类型、结构和意义说略》, 盐城师范学院学报: 人文社会科学版. 2010 年.
- 中国中国社会科学院语言研究所, 《新华成语词典 第二版》, 北京: 商务印书馆出版, 2015 年.
- 应克荣 《淮南子》, 安徽: 淮南师范学院文学与传播学, 2019 年.